

Middelburg: 22 december 2003
nummer: 0311910
afdeling: milieuhygiëne

GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZEELAND

Inleiding

Op 31 maart 2003 hebben wij een melding in het kader van artikel 41 van de Wet bodembescherming ontvangen van de gemeente Borsele met betrekking tot de bodemverontreiniging op de locatie Werrilaan 67 te 's-Heerenhoek, waar een graan en goederen overslagbedrijf met winkelruimte voor agrarische producten is gevestigd. Voorheen was er tevens een werkplaats voor reparatie van land- en tuinbouwwerktuigen gevestigd.

Bijgevoegd waren de volgende rapporten:

- o verkennend bodemonderzoek Werrilaan 67 te 's-Heerenhoek, Grond-, Gewas en Milieulaboratorium "Zeeuws-Vlaanderen" B.V., d.d. 7 augustus 2002, projectnummer 02A0365
- o nader onderzoek Werrilaan 67 te 's-Heerenhoek, Grond-, Gewas en Milieulaboratorium "Zeeuws-Vlaanderen" B.V., d.d. 17 oktober 2002, projectnummer 02A0365
- o nader bodemonderzoek (voormalige werkplaats incl. olie-opslagput) Grond-, Gewas en Milieulaboratorium "Zeeuws-Vlaanderen" B.V., d.d. 28 januari 2003, projectnummer 02A0365

De bodemverontreiniging ter plaatse van Werrilaan 67 overschrijdt de perceelsgrens van Werrilaan 65. Het perceel Werrilaan 65 betreft een voormalige bedrijfswoning en is thans eigendom van de heer en mevrouw Aert.

In verband met deze melding hebben wij contact gezocht met de eigenaar van de locatie de Coöperatieve Zuidelijke Aan- en Verkoop vereniging u.a. te Goes. De C.Z.A.V. gaf te kennen de locatie te willen saneren. Inmiddels heeft de C.Z.A.V. aanvullend onderzoek laten uitvoeren en een saneringsplan laten opstellen door Oranjewoud B.V. te Goes.

Op 16 oktober 2003 heeft de C.Z.A.V. een melding in het kader van artikel 28 van de Wet bodembescherming bij ons ingediend, vergezeld van de volgende rapporten:

- o aanvullend verkennend en nader bodemonderzoek Werrilaan 67 te 's-Heerenhoek, Oranjewoud B.V., d.d. 10 juli 2003, projectnr. 3509-136084-112
- o saneringsonderzoek en saneringsplan Werrilaan 67 te 's-Heerenhoek, Oranjewoud B.V., d.d. 9 oktober 2003, projectnr. 5251-139079.

Het saneringsonderzoek/saneringsplan heeft betrekking op een deel van de locatie.

Op grond van artikel 29, eerste en tweede lid, van de Wet bodembescherming dienen wij na ontvangst van een melding in een beschikking vast te stellen of sprake is van een geval van ernstige verontreiniging.

In geval van ernstige verontreiniging dienen wij, op grond van artikel 37, eerste lid, van de Wet bodembescherming vast te stellen of sprake is van urgentie om te saneren.

Tevens dienen wij in geval van ernstige verontreiniging op grond van artikel 39, tweede lid, van de Wet bodembescherming met het saneringsplan in te stemmen.

Artikel 40 van voornoemde wet is van toepassing bij een deelsaneringsplan.

Vorbereidingsprocedure

Op de voorbereiding van deze beschikking is de in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde openbare voorbereidingsprocedure van toepassing (artikel 6.1, eerste lid, en artikel 6.4, eerste lid, van de Provinciale milieuverordening Zeeland).

Het meldingenformulier, de onderzoeksrapporten, het saneringsplan en de ontwerp-beschikking hebben van 13 november tot en met 11 december 2003 ter inzage gelegen bij onze directie ruimte, milieu en water en bij de gemeente Borsele.

Gedurende deze termijn bestond voor belanghebbenden de mogelijkheid hun zienswijze kenbaar te maken.

Algemeen

Op de locatie gelegen aan de Werrilaan te 's Heerenhoek is sinds 1961 een graan-en goederen overslagbedrijf gevestigd op huisnummer 67.

In 1977 is een hinderwetvergunning verleend voor het oprichten van een winkel, magazijn en werkplaats voor reparatie van land- en tuinbouwwerktuigen. Er werden twee ondergrondse tanks geïnstalleerd met een inhoud van respectievelijk 3 m³ en 10 m³, een olieput en een oliebar en een gewasbeschermingsmiddelen opslag. In 1986 blijkt eveneens een olieopslag van 600 liter in een lekbak op het terrein aanwezig.

De tanks zijn in 1990 verwijderd. Eén van de ondergrondse tanks bevond zich in de tuin van huisnummer 65. De locatie is momenteel nog steeds in gebruik als graan- en goederenoverslag en winkel in agrarische producten. Daarnaast is een loods ten behoeve voor kunstmestopslag aanwezig.

Resultaten bodemonderzoeken

In 2002 is door Grond, Gewas- en Milieulaboratorium 'Zeeuws Vlaanderen BV' een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. In 2002 en 2003 is de locatie nader onderzocht door hetzelfde bureau. De onderzoeken hebben zich beperkt tot de locatie van de winkel en werkplaats. Uit de onderzoeken blijkt dat in de grond een tweetal verontreinigingen worden aangetoond met minerale olie in grond en grondwater. Het betreft een verontreiniging bij een voormalige ondergrondse HBO tank en een verontreiniging ter plaatse van de werkplaats. De HBO tank was gelegen naast de winkelruimte in de tuin van huisnummer 65. De verontreiniging ter plaatse van de HBO tank is redelijk afgebakend, ter plaatse van de werkplaats is de verontreiniging nog niet voldoende afgebakend.

In juli 2003 is aanvullend verkennend- en nader onderzoek uitgevoerd door Oranjewoud BV.

Tijdens dit onderzoek zijn in totaal 7 deellocaties onderzocht, waaronder de bovengenoemde HBO tank en de werkplaats. Op de overige vijf deellocaties is een verkennend onderzoek uitgevoerd waaruit blijkt dat geen noemenswaardige verontreinigingen zijn aangetoond.

Ter plaatse van de werkplaats en de voormalige ondergrondse HBO tank is een nader onderzoek uitgevoerd waarbij de verontreinigingen grotendeels zijn afgebakend. Verticaal zijn de verontreinigingen in de grond niet afgebakend. Ter plaatse van de werkplaats is in een bodemvolume van 150 m³ de grond licht tot sterk verontreinigd met minerale olie. In meer dan 25 m³ wordt de interventiewaarde overschreden. Het grondwater is matig verontreinigd met minerale olie.

Bij de voormalige HBO tank is een lichte tot sterke verontreiniging in de grond vastgesteld met minerale olie in een bodemvolume van 250 m³, waarvan circa 100 m³ boven de interventiewaarde. Het grondwater is plaatselijk sterk verontreinigd met minerale olie en vluchtige aromaten.

In het saneringsplan zijn de resultaten opgenomen van de verticale afbakening van de verontreiniging ter plaatse van de HBO tank. De grondverontreiniging bevindt zich maximaal tot 3 m-mv.

Het grondwater werd ter verificatie en het vaststellen van de lozingsparameters opnieuw onderzocht. Er werd slechts een licht verhoogd gehalte minerale olie aangetoond.

Ernst en urgentie

Gelet op de overschrijding van de interventiewaarden in de grond en het voldoen aan de volumecriteria zoals gesteld in de Circulaire streef- en interventiewaarden bodemsanering (Staatscourant 2000, nr. 39) is er volgens de Wet bodembescherming sprake van twee gevallen van ernstige bodemverontreiniging. Eén geval betreft de verontreiniging bij de voormalige HBO tank, het tweede geval betreft de verontreiniging ter plaatse van de werkplaats. Een sanering is noodzakelijk.

Bij de bepaling van de urgentie zijn de actuele, op de plaats van de verontreiniging voorkomende risico's voor mens en ecosysteem en verspreidingsrisico's van belang. Zie bijlage 7, Circulaire saneringsregeling Wet bodembescherming beoordeling en afstemming (Staatscourant 1998, nr. 4)

Op basis van De handleiding Urgentie van bodemsanering is voor beide gevallen nagegaan of er sprake is van actuele humane risico's, actuele ecologische risico's en/of verspreidingsrisico's. Bij de HBO tank zijn bij het huidig en toekomstig gebruik als wonen met tuin geen actuele humane, verspreidings- of ecologische risico's aanwezig. De sanering van dit geval van bodemverontreiniging is niet urgent. Overigens heeft de saneerder aangegeven zo spoedig mogelijk met de sanering van de verontreiniging bij de HBO tank te willen beginnen.

Ter plaatse van de werkplaats zijn bij het huidig en toekomstig gebruik bedrijfsterrein geen actuele humane, verspreidings- of ecologische risico's aanwezig. De sanering van dit geval van bodemverontreiniging is niet urgent.

In het Nationaal milieubeleidsplan 3 is opgenomen dat niet urgente gevallen van ernstige bodemverontreinigingen voor het jaar 2023 gesaneerd danwel beheersbaar moeten zijn gemaakt. Dit is overgenomen in het Zeeuwse Milieubeleidsplan 2001-2006.

Saneringsonderzoek

In het kader van het vaststellen van de meest geëigende bodemsaneringsaanpak voor de deellocatie HBO tank is een beknopt (deel)saneringsonderzoek uitgevoerd. Hierbij is aangesloten op de systematiek, zoals verwoord in 'Doorstart A-5 van 12 maart 2001, Afwegingsproces voor de aanpak van mobiele verontreinigingen in de ondergrond, procesbeschrijving en landelijke saneringsladder'.

In het saneringsonderzoek is de volledige verwijdering van de mobiele bodemverontreiniging op de locatie beschouwd als referentievariant. Deze variant gaat uit van sloop van de bestaande bebouwing. Tevens is een functionele variant beschreven die uitgaat van handhaving van de bebouwing. Uit het saneringsonderzoek blijkt dat het milieurendement van de referentievariant niet opweegt tegen de kosten die hiermee gemoeid zijn.

Gekozen is voor de functionele variant, waarbij sprake zal zijn van een restverontreiniging die in de Doorstart A5-terminologie kan worden omschreven als trede 3. Verwacht wordt dat binnen de daartoe gestelde termijn een stabiele eindsituatie wordt bereikt.

Met de keuze van de saneringsvariant stemmen wij in.

Saneringsplan.

Het ingediende saneringsplan beschrijft de aanpak van het geval ter plaatse van de voormalige HBO tank en wordt derhalve beschouwd als een deelsaneringsplan.

Voordat met de deelsanering wordt begonnen wordt de aanwezige beplanting verwijderd.

De met minerale olie verontreinigde grond ter plaatse van de HBO tank wordt op basis van zintuiglijke waarnemingen strooksgewijs ontgraven conform het in het saneringsplan opgenomen ontgravingsplan. De definitieve grenzen van de ontgraving worden bepaald door PID-metingen en analyses van wanden en putbodems. Als terugsaneerwaarde wordt zoveel mogelijk de streefwaarde voor minerale olie en vluchtige aromaten gehanteerd.

Ten einde in den droge te kunnen ontgraven wordt een bouwputbemaling toegepast. Het vrijkomende bemalingswater wordt na zuivering geloosd op oppervlakte water. De lozing moet voldoen aan de eisen zoals gesteld door het waterschap Zeeuwse Eilanden.

Gezien de bodemopbouw en de geringe grondwaterstandsverlaging worden geen zettingen verwacht.

Direct na de grondsanering dienen twee controlepeilbuizen te worden geplaatst welke 4 weken na de grondwateronttrekking worden bemonsterd en geanalyseerd (analyse op minerale olie en vluchtige aromaten). Op grond van de resultaten wordt beslist of een grondwatersanering noodzakelijk is. Deze beslissing dient op dat moment aan ons te worden gemeld met toezending van de resultaten. De resultaten dienen eveneens te worden opgenomen in het evaluatierapport van de grondsanering.

In het geval geen grondwatersanering plaatvindt dienen gedurende 3 jaar de controle peilbuizen jaarlijks te worden bemonsterd en geanalyseerd, de resultaten dienen aan ons te worden toegezonden. Op deze wijze kan aangetoond worden of de verontreiniging stabiel is, waarna geen maatregelen meer noodzakelijk zijn.

Indien uit de resultaten blijkt dat wel een grondwatersanering noodzakelijk is (bij overschrijding van de T waarden), wordt de onttrekking opgestart. In principe wordt dan gestreefd naar het bereiken van de streefwaarde. Na elke 6 maanden dient opnieuw bemonsterd en geanalyseerd te worden, de resultaten dienen aan ons toegezonden te worden. Zodra stagnatie optreedt van de gehalten tussen de streefwaarde en tussenwaarde dan is trede 2 van Doorstart A5 van toepassing. Gedurende 3 jaar dienen de controle peilbuizen jaarlijks te worden bemonsterd en geanalyseerd, de resultaten dienen per omgaande aan ons te worden toegezonden. Op deze wijze kan aangetoond worden of de verontreiniging stabiel is, waarna geen maatregelen meer noodzakelijk zijn. Op dat moment dient een definitief evaluatierapport van de grondwatersanering te worden opgesteld en ingediend.

Zintuiglijk schone grond wordt gescheiden van verontreinigde grond, opgeslagen in een tijdelijk depot en bemonsterd. Indien de analyseresultaten dit toelaten wordt de grond op de locatie hergebruikt. De verontreinigde grond wordt afgevoerd naar een erkende reinigingsinstallatie. De bestemming van de uitkomende grond wordt, zo mogelijk voorafgaand aan de sanering, aan ons gemeld.

Tijdens de ontgraving wordt rekening gehouden met de aanwezige kabels en leidingen.

Tijdens de werkzaamheden worden de noodzakelijke veiligheidsmaatregelen genomen.

In het saneringsplan wordt aanbevolen een bodemsaneringsverzekering af te sluiten.

De totale sanering wordt milieukundig begeleid.

Na afloop van de sanering wordt de tuin zoveel mogelijk in oude staat hersteld in overleg met de eigenaar van de Werrilaan 65.

Zienswijze

Op 8 december 2003 hebben wij een zienswijze ontvangen van de heer en mevrouw Van Aert-Vos, eigenaren en bewoners van Werrilaan 65 te 's-Heerenhoek.

Zij geven te kennen niet te kunnen instemmen met de voorgestelde functionele sanering, waarbij restverontreiniging achterblijft. Verwezen wordt naar het saneringsonderzoek/saneringsplan van Oranjewoud van oktober 2003, waarin sprake is van een gedeeltelijke verwijdering van de verontreiniging, waarbij 40-50 m³ licht tot sterk verontreinigde grond achterblijft.

Het achterblijven van restverontreiniging houdt in dat na sanering een aanduiding van bodemverontreiniging in het kadastrale register aanwezig blijft en betekent naar hun mening tevens een waardevermindering van hun perceel. De heer en mevrouw Van Aert kunnen alleen akkoord gaan met een sanering, waarbij de kadastrale aanduiding verwijderd wordt.

Reactie indiener saneringsplan

Op 8 december 2003 hebben wij de zienswijze voor een reactie doorgezonden (per fax) aan Oranjewoud B.V. te Goes die de bodemsaneringszaken voor de C.Z.A.V. te Goes behartigt.

OP 15 december 2003 heeft Oranjewoud per fax gereageerd op de zienswijze.

Met betrekking tot de zorgen die worden gemaakt over het achterblijven van een restverontreiniging wordt het volgende opgemerkt. Uitgaande van de omvang van de verontreiniging, zoals aangetoond in de diverse onderzoeken en het geplande ontgravingsvak, zal er op het perceel kadastraal bekend, sectie K, nummer 251 (Werrilaan 65) geen (wezenlijke) restverontreiniging achterblijven. De restverontreiniging van 40 à 50 m³, waar in het saneringsplan over wordt gesproken is de verontreiniging, die achterblijft onder en naast de winkel/bedrijfsloods. Dit betreft het perceel kadastraal bekend, sectie K, nummer 667.

Indien de verontreiniging niet wezenlijk groter is dan in het onderzoek is aangetoond, wordt niet verwacht dat er op het perceel Werrilaan 65 een restverontreiniging achterblijft.

Overwegingen Gedeputeerde Staten

Naar aanleiding van de binnengekomen zienswijze en de reactie van de saneerder overwegen wij het volgende.

Omdat deze beschikking overeenkomstig artikel 55, eerste lid, van de Wet bodembescherming wordt toegezonden aan de Dienst van het Kadaster en de Openbare Registers, zal door het kadaster bij de percelen kadastraal bekend gemeente Borsele, sectie K, nummers 667 en 251 een code worden geplaatst. De code zal in de registratie vergezeld gaan van de volgende tekst: "Inzake dit perceel bestaat een besluit als bedoeld in artikel 55 van de Wet bodembescherming".

In het derde lid van artikel 55 is geregeld dat zodra een beschikking wordt ingetrokken of gewijzigd het kadaster hiervan in kennis wordt gesteld.

Intrekking of wijziging zal in de regel plaatsvinden na afloop van een sanering.

In het geval de verontreiniging voldoende is gesaneerd, zal de code bij het betrokken perceel verwijderd worden.

In het geval wel is gesaneerd, maar nog verontreiniging is achtergebleven zal de code in de kadastrale registratie blijven bestaan.

Gezien de verontreinigingssituatie zoals vastgelegd in de diverse bodemonderzoeksrapporten en de voorgenomen ontgravingsvakken, zijn wij van mening dat de grondverontreiniging op het perceel van de heer en mevrouw Van Aert-Vos (sectie K, nummer 251) met de voorgenomen saneringswijze zodanig verwijderd kan worden, dat geen wezenlijke restverontreiniging achterblijft. Indien er na de sanering sprake zou zijn van een hoeveelheid achterblijvende met minerale olie verontreinigde grond, zal dit maximaal een overschrijding van de streefwaarde betreffen. Hiermee zal de verontreiniging op hun perceel voldoende zijn gesaneerd.

Na afloop van de werkzaamheden dient door de opdrachtgever een evaluatierapport van de sanering aan ons ter beoordeling te worden toegezonden. Wij zullen beoordelen of de sanering van de verontreiniging overeenkomstig het goedgekeurde saneringsplan is uitgevoerd.

Na goedkeuring van het evaluatierapport zal aan de Dienst van het Kadaster en de Openbare Registers meegedeeld worden dat de code in het kader van de Wet bodembescherming voor het perceel sectie K, nummer 251 kan komen te vervallen. Van waardevermindering van het perceel van de heer en mevrouw Aert zal, in verband met een code-aanduiding in het kader van de Wet bodembescherming, dan geen sprake meer zijn.

In verband met de verwachting dat op het perceel sectie K, nummer 667 grondverontreiniging achterblijft en de nog aanwezige ernstige verontreiniging ter plaatse van de werkplaats, zal de code in de kadastrale registratie voor dit perceel gehandhaafd blijven. Wel wordt het kadaster van de wijziging van de beschikking in kennis gesteld.

Conclusie

Op grond van bovenstaande is de binnengekomen zienswijze voor ons geen aanleiding geweest om de ontwerp-beschikking aan te passen. Met het saneringsplan van C.Z.A.V. te Goes, stemmen wij in.

Evaluatierapport

Binnen 6 maanden na afloop van de grondsanering dient een evaluatierapport te worden opgesteld. Over de voortgang van de grondwatersanering dient te worden gerapporteerd zoals hierboven omschreven. Wanneer een afzonderlijke grondwatersanering heeft plaatsgevonden dient na afloop ook een evaluatierapport van de grondwatersanering te worden ingediend. In beide gevallen kan de sanering als afgerond worden beschouwd na rapportage van de gegevens van de 3-jaarlijkse bemonstering.

Kadastrale registratie

De verontreiniging bevindt zich op een gedeelte van de percelen kadastraal bekend gemeente Borsele, sectie K, nummers 667 en 251. Op de bij dit besluit gevoegde kadastrale kaart zijn de betrokken percelen aangegeven. Overeenkomstig artikel 55 van de Wet bodembescherming is een afschrift van dit besluit gezonden aan het kantoor van de Dienst van het Kadaster en de Openbare Registers ter vermelding van een aanduiding van de aard van dit besluit bij de betrokken percelen in de kadastrale registratie. Het besluit zal in deze registratie worden geregistreerd onder de code WBD (d.w.z. het besluit betreft een gedeelte van de percelen).

Rechtsbescherming

Tegen dit besluit kan door belanghebbenden schriftelijk bezwaar worden gemaakt. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan:

Gedeputeerde Staten van Zeeland
 Stafafdeling KJB
 Postbus 6001
 4330 LA MIDDELBURG

In het bezwaarschrift dient tenminste opgenomen te worden:

- * naam
- * adres
- * datum
- * tegen welk besluit bezwaar wordt gemaakt
- * waarom bezwaar wordt gemaakt
- * handtekening

Het bezwaarschrift moet binnen zes weken vanaf de dag na de dag, waarop de beschikking ter inzage is gelegd, ingediend te worden. Overschrijding van de termijn kan er toe leiden dat met de bezwaren geen rekening meer wordt gehouden.

Indien overwogen wordt bezwaar te maken, kan desgewenst een informatiefolder worden toegezonden (telefoonnummer 0118-631700).

Gedurende de behandeling van een bezwaarschrift kan op grond van artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht, juncto artikel 36 van de Wet op de Raad van State, een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening worden ingediend. Dit verzoek moet worden gericht aan de voorzitter van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, Kneuterdijk 22, 2514 EN 's-Gravenhage.

Inwerking treden besluit

Dit besluit treedt in werking als de bezwaartermijn (zes weken) is verstreken, tenzij binnen die termijn een verzoek om een voorlopige voorziening is gedaan. In dat geval treedt het besluit niet in werking, voordat op dat verzoek is beslist.

B e s l u i t

- De verontreiniging van de bodem op de locatie Werrilaan 65/67 te 's-Heerenhoek (kadastraal bekend gemeente Borsele, sectie K ,nummers 667 en 251 (ged.)) betreft twee gevallen van ernstige verontreiniging.
- De sanering van deze verontreinigingen is niet-urgent, maar de verontreinigingen dienen uiterlijk voor 2023 beheersbaar te zijn gemaakt.
- Met het deelsaneringsplan voor deze locatie stemmen wij in onder de voorwaarde dat de beslissing omtrent de noodzaak van een grondwatersanering 6 weken na afloop van de grondsanering bij ons wordt gemeld. De resultaten van bemonstering en analyse dienen te worden meegezonden.
- In het geval een grondwatersanering noodzakelijk is wordt over de voortgang van de grondwatersanering periodiek gerapporteerd. De hiervoor benodigde maatregelen hebben wij bij het gedeelte "saneringsplan" omschreven.
- De aanvang van de feitelijke saneringswerkzaamheden dient een week tevoren schriftelijk bij ons te worden gemeld.
- Een week voor de aanvang van de feitelijke saneringswerkzaamheden dient de bestemming van de verontreinigde grond schriftelijk aan ons te worden gemeld.
- Binnen een half jaar na afronding van zowel de grond- als de eventuele grondwatersanering dient een evaluatierapport (in drievoud) aan ons te worden toegezonden. Vervolgens dienen, om te kunnen bepalen of een stabiele eindsituatie conform Doorstart A-5 is bereikt, de rapportages van de 3 jaarbemonstering te worden aangeleverd .
- In het geval geen grondwatersanering plaatsvindt dient uiteindelijk aangetoond te worden dat de verontreiniging stabiel is. Hiertoe dienen de resultaten van bemonstering en analyse jaarlijks gedurende drie jaar na de grondsanering aan ons te worden toegezonden.

- Deze beschikking wordt tezamen met een kadastrale kaart, waarop de bodemverontreiniging is aangegeven, aangeboden aan de Dienst van het Kadaster en de Openbare Registers.

Gedeputeerde Staten,
namens dezen,

mr. C.J. Meijler,
hoofd afdeling Milieuhygiëne.

(Z1065400137)